

Om idrottens plötsliga död.

Det är sällans som poesi och ishockey förenas i det litterära landskapet. Avståndet mellan sarg och bokens pärm kan vara mycket långt – omens inom synhåll. Därför är det med en ambitiös läsning som jag tar mig an Tom Malmquists debutdiktsamling under namnet SUDDEN DEATH.

Tom är född 1978 och tillhör alltså en generation idrottsutövare som just har gjort dina bästa år, ty har man kommit över de trettio så är i regel ”loppet kört”.

Om jag närmar mig den unge poeten och den brådmogne ishockeyspelaren från en existentiell infallsvinkel tycker jag mig se en tidigt pressad ung människa som skall nå upp till en faderns förväntningar. En energisk pappa anas vid avbytarbåset för att med penna och blick konkret notera framgång och motgång. Hans finns där som ett effektivt fungerande ”överjag”. Sonens inre, hans själ och hjärta, upplever något helt annat. Han känner sig pressad under hjälm och instoppad i en utrustning, som känns som en allt för trång suspensoar.

Poeten Malmquist visar sitt rätta jag. Han blottlägger kön, ben, depression, framgång och motgång. De envist konkreta siffrorna vittnar om en krass verklighet, där vi Globens för tillfället upplysta rink.

Samtidigt finns här stråk av lyriks inmutningar, som redan börjar på bokens första blad. där det heter:

*Jag lyfter upp skridskon. Drar av snön från skenan.
Dricker vattnet. Spottar vattnet.*

Den inre komplikationen är redan antydd. Poeten, ishockeyspelarens fostervatten både ”spottar” ut honom och ger honom liv. Det är också en genomgående känsla av kamp och motgångar som spelas upp i diktsamlingen. Det måste kännas att som ung, lovande spelare ”ofrivilligt kissa på sig i avbytarbåset” eller när han presterat som sämst under matchen ”tvingades att bära suspensoaren över ansiktet”.

I mitten av samlingen frågar sig poeten om de inblandade förstår vad de två orden Sudden Death egentligen betyder. Frågan är högst relevant, då ord och semantik bör ligga så nära varandra som möjligt. Själv kan jag förstå problemet. Ofta, intagna engelska uttryck, blir på svensk mark ofta otydliga. I domarboken

finns de som beteckning på regelbrott – men vad står orden för i grunden. Malmquist frågar sig:

*Sudden death, vad betyder det, barn vet inte vad det betyder,
mer än att första målet vinner.*

Tom Malmquists debutsamling är spännande, intressant och avslöjande. Den vilar på en personlig erfarenhet, som ofta svider av sårbara minnen. Det är en ”fysisk” diktsamling, där kropp, kött, svetta och kamp svetsas samman.

Mycket skulle kunna skrivas om den poetiska tekniken, som för tankarna till 60-talets konkreta poesi, där ord och bild ofta kunde sammanföras, samtidigt som upprepningar och ords böjningsmönster mångfaldigas.

Hans-Evert Renérius

Bok: Tom Malmquist. Sudden death. Wahlström & Wistrand